

NEDERLANDS / LANDS TAAL

VRAGEN OVER ONBEGRIJPELIJKE TAAL

Goed nieuws voor wie worstelt met de technische termen van vaktaal. Een Gents bedrijf dat zich bezig houdt met taal technologie en dat zichzelf "Cross Language" noemt, vormt samen met de Vrije Universiteit Amsterdam het Steunpunt Nederlandstalige Technologie. Dit werd opgericht door de Nederlandse Taalunie, het samenwerkingsverband tussen Nederland en Vlaanderen.

Iedere gebruiker of ondernemer die een probleem heeft met vakjargon in bijsluiters en promotiefolders kan dit steunpunt raadplegen. Het steunpunt gaat geen lijsten opstellen van de juiste vertalingen van vaktermen. Jaap van der Meer, de woordvoerder van Cross Language, verduidelijkt: "Wij willen vooral helpen door de mensen de weg te wijzen. Bij voorbeeld naar de juiste woordenboeken, opleidingen en software."

In de kennismaatschappij is het belangrijk om de terminologie zorgvuldig bij te houden omdat de technologie zo snel verouderd. Bedrijven moeten hun kennis juist vertalen naar klanten, leken en concurrenten. Ook verschillen in taalgebruik en gewoonten spelen hier een rol. Eén voorbeeld slechts: doperwten kennen wij hier in de kwaliteitsklassen fijn, zeer fijn en extra fijn. Wie in het buitenland erwten wil verkopen moet exact weten hoe deze daar genoemd worden. Zoniet komt men in de problemen.

De visie op de juiste terminologie verschilt wel tussen Vlamingen en Nederlanders. Vlamingen hechten doorgaans meer belang aan het vinden van een Nederlands equivalent, terwijl Nederlanders gemakkelijker Engelse termen overnemen en gebruiken. Het steunpunt wil hieromtrent geen standpunt innemen en zal de twee visies verstrekken.

Op gebied van vaktermen geldt de medische sector als de moeilijkste om vakjargon precies te vertalen in voor leken zinvolle terminologie. Daarnaast is er in andere gevallen het probleem dat sommige termen niet te vertalen zijn. Ook hier één voorbeeld : bij rode wijn zijn in bepaalde landen veel meer schakeringen dan in andere.

Praktisch: SCHRIJVEN ↘

Steunpunt Nederlandstalige Terminologie / Cross Language
Woodrow Wilsonplein 7
9000 GENT

BELLEN ↘

09/267.64.73

STRALEN ↘

jaap.vandermeer@crosslang.com

JAARGANG 17 -
NUMMER 8-
SEPTEMBER 2007

maandelijkse uitgave
niet in juli

P 209916

verantwoordelijke
uitgever

Mieke Delanghe
Bisdomkaai 11
9000 Gent

telefoon :

09/225.16.00

e-post :

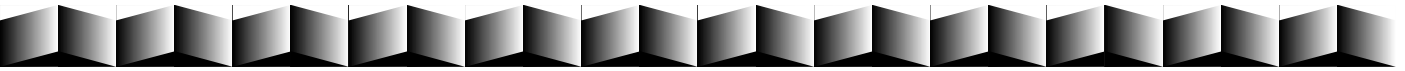
mieke.delanghe@vvb.org
nlandstaal@vvb.org

NIEUWE ACTIES IN DIT NUMMER

TENERIFE	2
AMBASSADES	2
TELE ATLAS	3
MAAR OOK NOG	3

ANT-WOORDEN EN DADEN

BMW	4
MIVB	5
VIB	5
SCHIPHOL	6
DE LIJN	6
RIJSEL	6

TENERIFE

Voor een laat vakantiegevoel grijpen we naar "Cätchy", dat is een maandelijks bijvoegsel bij Het Nieuwsblad / De Gentenaar / Het Volk. Waarom er een tilde op de a van Cätchy moet weten wij niet, maar goed.

In het nummer van zaterdag 25 augustus vonden we een bladzijde reclame voor Tenerife. "Tenerife South – Look – Whales and dolphins. Over there, before your eyes." Enzovoort, alles in het Engels. Toegegeven, Engels begrijpen we beter dan Spaans, maar kan er niet een kleine inspanning worden gedaan om de mensen in hun eigen taal aan te spreken als men ze wenst te overhalen?

We geven het adres van de Spaanse dienst voor toerisme en van de Spaanse ambassade.

SCHRIJVEN \

Spaanse Dienst voor Toerisme
Koningsstraat 97
1000 BRUSSEL

BELLEN \

02/280.19.26
02/280.19.29

FAXEN \

02/230.21.47

STRALEN \

bruselas@tourspain.es

SCHRIJVEN \

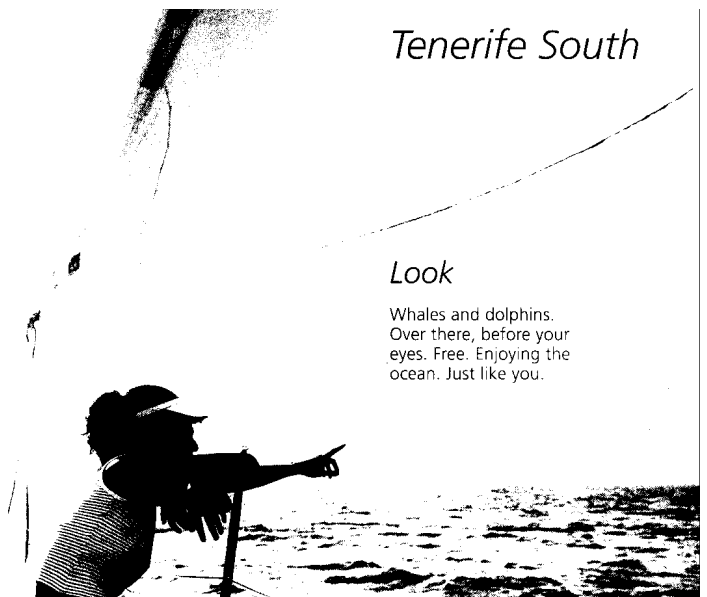
Spaanse Ambassade in België Kancelarij
Wetenschapsstraat 19
1040 ETTERBEEK

BELLEN \

02/230.03.40

FAXEN \

02/230.93.80

AMBASSADES

Nu we het toch over ambassades hebben, daar valt nog één en ander over te vertellen. Over de Belgische ambassades in het buitenland in dit geval.

Onze ambassades in het buitenland scoren slecht als het erop aankomt een telefoontje in het Nederlands te beantwoorden. Uit een steekproef bleek dat slechts 2 op de 10 gecontacteerde ambassades een receptionist (e) hadden die meteen in het Nederlands kon antwoorden. In vijf gevallen volgde een zoektocht naar een Nederlandskundig personeelslid, bij drie ambassades was er géén "flamand de service" aanwezig.

De steekproef kwam er na een klacht van een Vilvoordenaar die een vraagje wou stellen aan de Belgische ambassade in Oekraïne. Na lang wachten kreeg hij de consul zelf aan de lijn. Op de vraag waarom er niemand Nederlands sprak, antwoordde die "We kunnen ons personeel toch geen zeven talen leren".

In de ambassades van Marokko en Senegal kon men enkel geholpen worden in het Frans. In Kenia kon het in het Frans of het Engels. In Marokko gooide men de telefoon dicht. In Oekraïne, Rusland, Brazilië, Costa-Rica en Libanon kon de receptionist geen Nederlands en vroeg om Frans of Engels te praten, maar na een moeizame zoektocht vond men een Nederlandskundig personeelslid. In de ambassades van Zweden en Estland sprak de vrouw aan de telefoon wel vlekkeloos Nederlands.

Bij Buitenlandse Zaken noemt men de steekproef onwetenschappelijk. Ook heeft men excuses als mogelijke lunchpauzes en toeval, en tenslotte : "de theorie is dat iedereen die aan de receptie zit van de ambassade, de twee talen spreekt."

SCHRIJVEN \

Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken
Karmelietenstraat 15
1000 BRUSSEL

BELLEN \

02/501.81.11

TELE ATLAS

De digitale kaartenmaker Tele Atlas zoekt een aantal mensen voor zijn hoofdkwartier in Gent. Daartoe adverteren ze in De Gentenaar / Het Nieuwsblad, onder andere op 4 september. De tekst luidt : "Find your career! Turn your eyes towards Tele Atlas", enz. de hele uitleg over de verschillende functies tot en met waar je terecht kunt, alles in het Engels.

WEBSTEK \

www.teleatlas.com

SCHRIJVEN \

Tele Atlas Data Gent NV
Zuiderpoort Office Park
Gaston Crommenlaan 4 bus 0501
9050 GENT

BELLEN \

09/244.88.11

FAXEN \

09/ 222.74.12

Find your career!

Turn your eyes towards Tele Atlas.

As a worldwide leader in digital mapping, Tele Atlas is leading the GPS navigation revolution. Our EMEA Headquarters in Ghent offer very exciting opportunities for ICT professionals looking for careers on a large scale. The following opportunities (for m/f) are just a few examples:

MAAR OOK NOG

HET LAATSTE NIEUWS

Om lezers aan zich te binden voeren kranten allerlei acties. Eén daarvan zijn de wedstrijden waarbij men een ploeg kan samenstellen, van voetballers of wielrenners, en naargelang de resultaten van die sportliefhebbers prijzen kan winnen.

Het Laatste Nieuws heeft zo'n wedstrijd voor de Ronde van Frankrijk, en die draagt de naam "Gouden Tour". Een deelnemer uit Sint-Genesius-Rode beklagt zich bij de krant dat de briefwisseling die hij van het Gouden Tourteam ontvangt, gericht is aan zijn adres in "Rhode St.Genèse". We citeren uit het antwoord dat hij kreeg :

Tijdens de Gouden Tour komen er hier dagelijks duizenden ploegen binnen die allemaal één voor één moeten ingetypt worden, zo ook de adresgegevens van de deelnemers. Om dit te kunnen realiseren zijn we met een heel team bezig om dit elke dag tijdig verwerkt te krijgen. Bij het ingeven van de postcode wordt hier meteen de gemeente aan gekoppeld. Dit wordt dus niet bewust ingegeven. Let wel : onze grote zorg is om ieder deelnemersformulier tijdig te verwerken. Dat lijkt ons dan

ook ettelijke keren belangrijker dan het weergeven van de gemeente in de gewenste taal.

Daaruit blijkt in feite dat als men daar de postcode 1640 ingeeft, dat er automatisch "Rhode-St.Genèse" aan gekoppeld wordt. Duidelijk fout dus. Hoe het met de Brusselse gemeenten zit, weten we niet, maar we vermoeden dat die ook automatisch in het Frans zullen worden weergegeven.

ANNICK DE RIDDER

Deze dame, Vlaams volksvertegenwoordiger voor de VLD – excuseer, open VLD, we hebben moeite om alle naamveranderingen bij te houden – geeft een feestje op 20 september. We lazen hierover in 't Pallieterke van 29 augustus enkele interessante details : het feestje heet "Annicks after Sun party" en er is een pakket "Special Guests" in het "trendy beachhouse". De uitnodigingen heeft ze verstuurd in briefomslagen van het Vlaams parlement, zonder postzegel dus en op kosten van de belastingbetaler.

BRUKSEL

In Zone 02, een gratis weekblad, zagen we een aankondiging van de activiteiten in het kader van Bruksel. Dat is een festivalletje dat gesteund wordt door de Vlaamse overheid, de Vlaamse Gemeenschapscommissie, de stad Brussel, KBC enz. Deze activiteiten vinden plaats op "Saturday 28 July", in het "groentheater brussels théâtre de verdure", het is een "Free festival", en wie "more info" wil kan op de webstek terecht. Dat is www.bruksellive.be

BXL

In een ander dergelijk blaadje, "Uit in Brussel/Se distraire à Bruxelles/Out and about in Brussels", stonden de activiteiten van de "Ancienne Belgique" aangekondigd. "Feeërieën" in het "Warandepark BXL Parc Royal" De afkorting BXL, gelanceerd door het FDF en Vlaams-vijandig van toon, wordt ook door Vlaamse organisaties steeds meer gebruikt in plaats van het officiële BRU.

REGERINGSVORMING

De taalwerkgroep van het Overlegcentrum van Vlaamse Verenigingen heeft al in juli aan de formateur de volgende brief gestuurd :

Geachte heer formateur,

Tot het Overlegcentrum van Vlaamse verenigingen, die –zoals u weet- tal van Vlaamse Culturele verenigingen groepeert, behoort ook een Taalwerkgroep. Deze heeft tot doel de belangen van de Nederlandse taal te verdedigen.

Wij leggen U volgende problemen voor, in de hoop dat ze bij komende onderhandelingen de nodige aandacht verdienen.

1/ De Vaste Commissie voor Taaltoezicht geeft regelmatig toe dat de klachten die verband houden met het niet eerbiedigen van de taalwetten voor wat het Nederlands betreft, ontvankelijk en gegrond zijn. Maar daarbij blijft het. Wij missen een sanctionering van de overtredingen. Indien deze niet wordt voorzien, blijven alle besluiten van de V.C.T. vrijblijvend.

2/ Regelmatig verschijnen in job-aanbiedingen uitsluitend Engelstalige berichten. Soms vermelden zij uitdrukkelijk dat de jobs voor Engelstaligen zijn voorbehouden. In het eerste geval menen wij dat er een sociale discriminatie is ingebouwd : wie minder Engels kent, zal de aanbiedingen niet goed begrijpen. In het tweede geval menen wij dat er etnische discriminatie bestaat. Wij pleiten ervoor dat de juridische mogelijkheid wordt voorzien om privé-jobadvertenties aan de taalwetten te onderwerpen. Voor de etnische discriminatie bestaan reeds sancties.

3/ Het Verbond van Vlaams Overheidspersoneel heeft er ons op gewezen dat de invoering van de verplichting tot functionele tweetaligheid van topambtenaren van de centrale diensten (wet van 12 juni 2002) dode letter blijft. Het wordt tijd dat de wet wordt gerespecteerd.

Namens de Taalwerkgroep van het O.V.V.
Huguette De Bleecker-Ingelaere

ANT-WOORDEN EN DADEN

BMW

In ons juninummer protesteerden we tegen de Engelse termen in reclame voor BMW-motoren. BMW antwoordde :

Geachte heer,

Wij namen nota van de inhoud van uw schrijven van 23 juni.

Erst en vooral danken wij u hiervoor van harte, individuele opmerkingen worden door onze organisatie steeds als een belangrijke bron van informatie aanzien.

Het is voor ons eveneens belangrijk om iedereen die de tijd heeft genomen ons te contacteren, altijd een persoonlijk antwoord te bieden.

U zal echter wel begrijpen dat in een internationaal bedrijf, die wereldwijd producten op de markt brengt, er enige logica moet zijn in de terminologie die wordt gebruikt. Dit natuurlijk om misverstanden door vertaling- en interpretatiefouten te vermijden. Het gebruik van Engelse terminologie is daarom een logisch gevolg.

Tot slot kunnen wij u zeker bevestigen dat wij er zelf van overtuigd zijn dat het aanspreken of aanschrijven van elke klant of prospect (of in een ruimere context onze medemens) in een andere taal dan de moedertaal, een slecht signaal geeft met betrekking tot het respect voor het individu.

Wij hopen oprecht het nodige rechtgezet te hebben, geachte heer..., en tekenen.

*Met vriendelijke groeten,
BMW Group Belux
Dirk Vanderstraeten Gunther Dhaene
Customer Relations Customer Relations Manager*

MIVB

Een trouwe medewerker uit Brussel diende klacht in over een reclameslagzin van de Brusselse openbaarvervoersmaatschappij. De uitspraak van de vaste commissie voor taaltoezicht :

Aan Pascal Smet, Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering belast met Mobiliteit en Openbare Werken.

Mijnheer de Minister,

Ter zitting van 14 juni 2007 onderzocht de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) in haar verenigde afdelingen twee klachten ingediend omwille van het feit dat de MIVB wervingsberichten publiceerde waarin de Engelstalige slogan "Join the new MIVB dimension" vermeld werd.

*U deelde aan de VCT het volgende mee :
"Dit wervingsbericht werd, in het Nederlands en in het Frans, met alle nuttige inlichtingen gepubliceerd en past bijgevolg de gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken correct toe;
De illustratie van deze advertentie bevat inderdaad ook een zinnetje in het Engels : "Join the new MIVB-dimension". Dit zinnetje heeft echter geen enkele informatieve waarde en voegt niets toe aan de tweetalige mededeling voor het publiek. Door het gebruik van de meest gebruikte taal in Europa en de wereld, toont het bovendien dat diversiteit en openheid de MIVB na aan het hart liggen. "*

Wervingsadvertenties zijn volgens de vaste rechtspraak van de VCT mededelingen aan het publiek (cfr. advies 33.049 van 12 juli 2001).

Voor wat het taalgebruik van de MIVB betreft, dient verwezen te worden naar artikel 32 van de wet van 16 juni 1989 houdende diverse institutionele hervormingen, dat op zijn beurt verwijst naar Hoofdstuk V, afdeling 1 van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT).

Artikel 40 van de SWT bepaalt dat de berichten en mededelingen die de centrale diensten rechtstreeks aan het publiek richten in het Nederlands en in het Frans worden gesteld.

De MIVB dient haar wervingsberichten dan ook in het Nederlands en in het Frans te stellen.

De VCT stelt vast dat het aangeklaagde wervingsbericht op dit punt conform de taalwetgeving gesteld is aangezien u meedeelde dat het bericht zowel in het Nederlands als in het Frans gepubliceerd werd.

Voor wat het gebruik van het Engels betreft verwijst de VCT naar haar advies 37.048 van 14 april 2005 betreffende de slogan "Go for police" in een wervingsbericht van de Federale Politie, waarin zij stelt dat het gebruik van Engelse vermeldingen strijdig is met de SWT.

De VCT acht de klachten ontvankelijk en gegrond.

Een afschrift van dit advies wordt gestuurd aan de klager.

*Met de meeste hoogachting,
De Voorzitter,
A. Van Cauwelaert-De Wyels*

De MIVB heeft met dit advies rekening gehouden, want nu staat dezelfde reclame in bladen als "Brussel deze week" met de tekst "Kom de nieuwe MIVB vervoegen".

Ter herinnering: Klacht neerleggen over taalgebruik bij overheidsorganen en aanverwante besturen kan bij de

**Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeborg 4
1000 BRUSSEL**

Formuleer steeds beknopt de overtreding (wie, wat, waarvoor, wanneer) en voeg zo mogelijk een tastbaar bewijs bij (brief, bericht, foto of verpakking).

VIB

Een andere uitspraak van de VCT, deze keer over het VIB, het Vlaams Instituut voor Biotechnologie.

Enkele citaten :

Aan Jo Bury, Algemeen Directeur van Flanders Interuniversity Institute for Biotechnology

Mijnheer de Directeur,

De Nederlandse afdeling van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) heeft in haar zitting van 30 maart 2007 een klacht onderzocht tegen uw instelling wegens het feit dat u, naar aanleiding van het 10-jarig bestaan van het VIB, een uitnodigingskaart in het Engels hebt gestuurd naar een Nederlandstalig particulier in Gent.

Op de vraag om inlichtingen terzake antwoordde u de VCT het volgende :

"Bij het uitsturen van de uitnodiging voor de viering van het 10-jarig bestaan van VIB, werd wegens een vergissing onzientwege een Engelstalige uitnodiging verstuurd naar een aantal contacten die eigenlijk een Nederlandstalige uitnodiging dienden te ontvangen. Wij kunnen u desgewenst hieromtrent verdere toelichting verschaffen.

Ingaand op uw concrete vraag kan ik u melden dat VIB een vzw is die werd opgericht door de Vlaamse academische wereld, de bedrijfswereld, de vakorganisaties en actoren, actief in het veld van de biotechnologie, dit alles op initiatief van de Vlaamse overheid (gecoördineerde tekst statuten ingesloten). Het doel van de organisatie is vooral om nieuwe basiskennis in levenswetenschappen te verwerven en deze te vertalen naar toepassingen, zo mogelijk met economische weerslag op de lokale gemeenschap. Voor de financiering van ons werk ontvangt VIB een dotatie van de Vlaamse overheid die in 2006 31,3 M bedroeg. De toelage wordt verstrekt volgens bepalingen vastgelegd in een beheersovereenkomst tussen de Vlaamse overheid en VIB. De instelling staat onder toezicht van een raad van bestuur en 2 regeringscommissarissen, aangesteld door de Vlaamse regering. Graag geven wij u bijkomend toelichting over het concept en de activiteiten van VIB. Wij sturen u ingesloten alvast ons jaarverslag 2006 (activiteiten 2005).

Wij wensen er nadrukkelijk op te wijzen dat wijzelf als Vlamingen ten zeerste begaan zijn met de terechte aanklacht. Wij hebben dan ook reeds stappen ondernomen om dit soort vergissingen in de toekomst te voorkomen door een beter administratief beheer van onze activiteiten..."

Uit de statuten van het Vlaams Interuniversitair Instituut voor Biotechnologie (VIB) blijkt dat het een vereniging zonder winstoogmerk (vzw) is waarin afgevaardigden zetelen van de Vlaamse universiteiten, van de wetenschappelijke instellingen, van de Vlaamse industrie, van de representatieve Vlaamse werknemersorganisaties, van de Vlaamse Industriële Hogescholen en van de Vlaamse regering.

Het VIB ontvangt een belangrijke dotatie van de Vlaamse overheid, overeenkomstig de bepalingen vastgelegd in een beheersovereenkomst met de Vlaamse overheid. De Vlaamse regering stelt ook twee regeringscommissarissen aan.

De VCT, Nederlandse afdeling, stelt vast dat het Departement Wetenschap, Innovatie en Media, afdeling Technologie en Innovatie van de Vlaamse regering, zorgt voor de monitoring en evaluatie van de uitvoering van de beheersovereenkomst van de onderzoeksinstelling VIB.

Uit wat voorafgaat blijkt dat er een nauwe band bestaat tussen de VIB en de Vlaamse overheid...

...De VCT, Nederlandse afdeling, is dan ook van oordeel dat het VIB zijn uitnodigingen, gericht aan een Nederlandstalige, in het Nederlands moet stellen.

Zij oordeelt derhalve dat de klacht ontvankelijk is en gegrond.

SCHIPHOL

In het hoofdartikel van ons meinummer hadden we het over de Engelstalige bewegwijzeringsborden in de luchthaven Schiphol. Het CDA-Tweede Kamerlid Maarten Haverkamp had een voorstel ingediend om de borden ook te voorzien van de Nederlandse vertaling. In Onze Taal van juni verscheen een stukje over het resultaat van die actie :

"de regering is niet van plan Schiphol hiertoe te dwingen. De ministers Bos van Financiën en Plasterk van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap lieten begin mei in een brief aan de Tweede Kamer weten dat de borden goed functioneren en dat het niet de taak is van aandeelhouders om een discussie te voeren over 'de operationele uitvoering van de bewegwijzering'. De Nederlandse staat heeft een meerderheidsbelang in Schiphol."

DE LIJN

We hebben al herhaaldelijk geschreven over de bestemmingsaanduidingen op bussen van De Lijn die naar Brussel rijden. Die aanduidingen waren tweetalig op het hele traject van de bussen, dus ook in Vlaanderen. Er kwam een advies van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht, De Lijn reageerde, de minister van mobiliteit reageerde... Men gaf uiteenlopende verklaringen over de technische (on)mogelijkheden om een ééntalig Nederlandse aanduiding bij het binnenrijden van Brussel in een tweetalig Nederlands/Franse te veranderen, maar uiteindelijk werd er beloofd dat het in orde zou komen. Maandenlang gebeurde er niets.

Nu echter signaleert men ons vanuit Brussel dat de bussen die Brussel binnenrijden vanuit Halle, Dilbeek, Londerzeel...dat met Nederlandstalige bestemmingsaanduidingen doen.

RIJSEL

Een jaar geleden, in september 2006, hadden we het over het taalgebruik van kranten, radio en televisie in verband met de Champions League, waar de ploeg van Rijsel aantrad. De media hadden de neiging om deze stad "Lille" te noemen.

Een jaar later blijkt dat VRT en VTM in de voetbaluitslagen op Teletekst de namen Rijsel en Straatsburg gebruiken.

